N:o 244 (16,282)
Irtonumero Hinta 2:—
Helsingissä, Maanantaina syyskuun 9 p.

HELSINGIN SANOMAT

1940

Helsingissä, Maanantaina syyskuun 9 p.

Toimitussihteeri 34 275
Hiekkala 29 209, Niiniluoto .. 38 431
Uutisosasto .. 35 526, 35 451, 39 609
ulkolinjat .... 36 848 ja 35 887
Ulkomaiden osasto 34 620
Taloudellinen osasto 35 902
Urheiluosasto 38474, Viikkoliite 39 345
Kirjap. 23833, 23847. Tekn.joht. 33 789

Taloudenhoito 33 681
Tili-ilmoitukset 62 643
Käteisilmoitukset 33 733
Ilmoitusten laskutus 62 652
Keijola 33 771
Tilaukset 28 133
Maaseututilaukset 36 433
Levikkipäällikkö 32 162

Teräskivi 62 641
Sivukonttorit: Eurantie 10 .. 72 525
Turuntie 28, 42511, Turuntie 43 49 948
Runeberginkatu 30 .... 45 508
Siltasaarenkatu 3 .... 73 022
Hämeentie 48 .... 71 703
Kapteeninkatu 26 .... 25 625
Malmi, Pankintie 1 .... 02 344

YRJÖ NIINILUOTO
Päätoimittaja
puh. 38 431.

TOIMITUS ja KONTTORI
Ludviginkatu 6—8.

Ilmoitushinnat: arkipäivinä 2 mk mm tekstin jälk., 2 mk 10 p. tekst. ed., 2 mk 20 p ensi sivulla ja tekstisiv. Sunnuntaina 2 mk 20 p mm t.j., 2 mk 30 p t.e., 2 mk 40 p ensi siv. ja tekstisiv. — Määrätystä paikasta 30 p korotus mm:ltä, pienin koko 100 mm. Sijoituksesta määrät. siv. tai erilleen muista ilm. 1 mk korotus mm:ltä, pienin koko 100 mm. — Punaiset ilm. 5:— mm, vähintään 1.000:—. — Kuolemanilm. tekst. ed. hinta. — Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilm. 40 mk. — Osoiteilm. 600 mk riviltä vuodessa.

Tilaushinta Helsingissä kotiin kannettuna ja maaseudulla kuukaudelta 23:—.

Ulkomaille: mk 75:— kuukaudelta. Irtonumeroiden hinta 2:—.

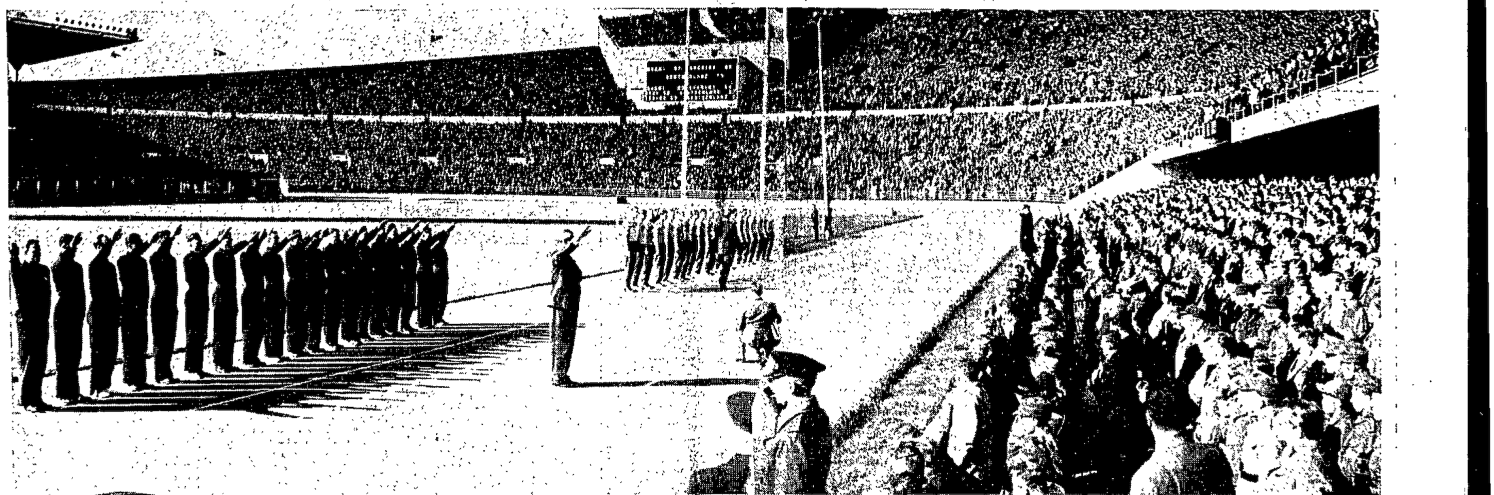

Eilisen urheilujuhlan kaunis kohokohta. Ennen varsinaisten kilpailujen alkua eilen Saksan ja Ruotsin miehistöt suorittivat yllättäen kauniin ja arvokkaan kunnianosoituksen. Marssittuaan pääkatsomon keskikohdalta parijonossa poikki kentän he asettuivat rintamaan päin satojen sotainvaliidiemme täyttämää katsomolohkoa. Sotilaallisen terävästi kajahti ilmassa saksalaisten "Sieg Heil" ja ruotsalaisten "Hurraa" tervehdyksenä heille.

Ruotsi voitti kaikki ottelut.

Pisteet kolmimaaottelussa: Ruotsi 147, Saksa 141, Suomi 134.

Ruotsi—Suomi 111—103, Ruotsi—Saksa 113—101, Saksa—Suomi 112—102.

Suomalainen kestävyysjuoksu sai jälleen kolauksia 10000 m:llä ja 3000 m. esteissä.

Lidman juoksi aidat 14,4 ja Saksan joukkue 4x400 m 3.12,3.

Stadionin yleisöennätys on nyt 50,076 maksanutta.

Suomen, Saksan ja Ruotsin kolmimaaottelun toinen päivä muodostui Pohjolan oloissa ainoalaatuiseksi suureksi urheilujuhlaksi. Syysauringon paistaessa kuulakkaalta taivaalta Stadionimme valtavat katsomot täyttyivät yleisöstä ääriään myöten. Likikään kaikki muurien sisäpuolelle pyrkivät eivät saaneet tahtoaan täytetyksi, sillä lippujenmyynti oli jo ennen kisojen alkua lakkautettava. Kaikkiaan 50.076 pääsylippua oli myyty. Lisäksi oli tuhansia vapaalippulaisia. Näky, jonka Stadionimme eilen silmälle tarjosi, oli todella mahtava. Se toi kuin itsestään mieleen olympiakisat, joitten suorituspaikaksi upea urheilupyhättömme laajennettiin. Milteipä kuvitteli olevansa Berlinin stadionilla v. 1936, suurissa Prahan sokol-juhlissa tai Amerikan base-ball-katsomoissa.

Tunnelma Stadionilla säilyi eilenkin kauniin eheänä alusta loppuun saakka. Kun Saksan tummanruskea-asuinen miehistö ja Ruotsin keltapaitainen joukkue lippujen kohottua salkoihin marssivat kentälle osoittaakseen kunnioitustaan Suomen viimetalvisessa vapaustaistelussa haavoittuneille sotureille, värähti varmaan monen katselijan mieli liikutuksesta. Kadettien reipas huutokuoro aloitti onnistuneet ja tasapuolisesti kaikille kohdistetut kehoitushuutonsa, siihen yhtyi hanakasti tilapäisyhtymä sieltä ja täältä, ja niin käytiin seuraamaan alempana kentällä suoritettavaa kolmimaaottelua iloisin ja ehdotonta voittoa janoamattomin mielin. Omien menestystä tietenkin kukin hartaasti toivoi, mutta vaikka vastustajaimme paremmuus ottelun loppuvaiheilla alkoi häämöttää väistämättömänä tosiseikkana, niin sekään ei kyennyt mielialaa alas painamaan. Käsitettiin, että pojiltamme ei nyt voitu vaatia samaa kuin ennen, ja haluttiin yksinkertaisesti vain nauttia suuresta urheilujuhlasta. Eläköönhuudot, jotka 55-tuhantinen katsomo kamppailujen päätyttyä voittajan kunniaksi kohotti, olivat lähtöisin täydestä sydämestä.

Ruotsi voitti — ehken yllättäen — suuressa kolmimaaottelussa sekä Saksan että Suomen. Ruotsin voitto oli ansaittu. Varmaa on kuitenkin, että läntinen veljesmaamme tulevalla kerralla on kohtaava vieläkin tiukempaa vastustusta kummaltakin taholta.

Suvivuo yllättäen toinen 110 m:llä.

110 metrin aitureista Saksan Leitner oli kovin kärkäs lähtemään liikkeelle, niin että kuusimiehinen rintama vasta kolmannella yrittämällä pääsi ryntäämään kohti ensimmäistä aitaa. Lidman erottautui jo alkumatkalla joukosta päätään pitempänä muita ja hän laskettelikin ylivoimaisena voittajana maaliin. "Tavallisten miesten" rintama pysytteli puolimatkaan suunnilleen tasoissa, mutta sitten pitkä ja solakka Suvivuomme pääsi irtautumaan seurasta ja sijoittumaan yllättäen toiseksi. Mestarimme Jussila, jolta tämäntapaista sijoitusta hienokseltaan odotettiin, oli vielä matkan loppupuoliskolle tultaessa hyvin sijoittunut, mutta veto ei riittänyt kalkkiviivoille saakka. Neljä viimeistä miestä tuli maaliin 0,2 sekunnin eroin. Jussila oli perillä viidentenä, saaden saman ajan kuin Leitner edellään.

Aitajuoksun jälkeen Ruotsi sivuutti kolmimaaottelun pisteissä Saksan: Ruotsi 80, Saksa 79, Suomi 74. Ruotsi—Suomi 61—57, Saksa—Suomi 61—57, Ruotsi—Saksa 61—57.

Harbigin näytösjuoksu 800 m:llä, jolle meikäläisillä oli turhan kiire.

Ennenkuin Kataja saattoi laskea 800 metrin juoksijat kaksikierroksiselle taipaleelleen tapahtui piinallisen monta varaslähtöä, joihin olivat syypäinä isäntämaan puolimailerit, etupäässä salolainen Lehti. Taisi maailmanmestari Harbigkin jo kummastella, että ahnaastipahan Helsingissä hänen "päänahkaansa" himoitaan! Lopulta kuitenkin rykelmä saatiin liikkeelle. Vaikka saksalaiset starttasivatkin kuopista onnistui Nilsson kiilautumaan jonon johtajaksi. Takasuoran alkaessa Brandscheidt kuitenkin otti johdon Harbigin asettuessa vaneveteen Nilssonin edelle. Kainlauri, Lehti ja Jonsson muodostivat yhtäjakoisen jonon jälkipään. Alakaarteen Harbig harppoi jokseenkin maanmiehensä rinnalla ja kiskaisi suoralle tultaessa johtoon. Nilsson ei kuitenkaan tyytynyt pysymään saksalaisparin takana, vaan seurasi Harbigin ponkaisua ja puristautui toiseksi. Harbigin väliaika puolimatkassa oli 54 sekuntia. Kellon soidessa oli jonon järjestys Harbig, Nilsson, Brandscheidt, Kainlauri, Jonsson ja Lehti. 300 metriä maalista Nilsson riuhtasi johtoon ja alkoi vetää kiivasta vauhtia. Harbig seurasi vaivatta, mutta kolmikko Brandscheidt, Kainlauri ja Jonsson antoi periksi. Lehti putosi jo heidänkin seurastaan. Loppusuoralla maailmanmestari tavoitti ruotsalaisen helposti ja karisti hänet ilman muuta kintereiltään. Loppuvaiheessa toinenkin saksalainen alkoi saavuttaa uupunutta Nilssonia, joka kuitenkin varmisti toisen tilansa selvästi. Kainlauri taisteli samanaikaisesti menestyksellä Jonssonin kanssa. Lehti hellitti lopussa havaitessaan, että saatavissa oleva piste tulee vähemmälläkin eikä enempää kuitenkaan.

Saksa sivuutti jälleen Ruotsin kolmimaaottelussa: Saksa 90, Ruotsi 87, Suomi 78. Ruotsi—Suomi 68—61, Saksa—Suomi 69—60, Ruotsi—Saksa 65—64.

Pikajuoksijain arvojärjestys vahvistettiin 200 m:llä.

200 m:llä Strandberg sai sisäradan, sitten Kronqvist, Scheuring, Mellerovicz, Tammisto ja Nilsson ulkoradan. Lähtö oli tasainen. Mellerovicz oli alusta pitäen voittajaehdokas ja selvästi juoksua hallittuaankin hän sen voittikin. Kronqvist aloitti lujaa ja oli vielä puolimatkan tuntumassa Strandbergiin. Ruotsalaisen raisu loppuveto oli kuitenkin vaasalaiselle liikaa, joka silti kykeni työntämään rintansa maaliin ennen Saksan Scheuringia. Tammisto oli loppusuoran alkaessa auttamatta viimeisenä, mutta aivan loppumetreillä hän tavoitti Nilssonin ja sivuuttikin saman tien.

Kolmimaaottelu: Saksa 100, Ruotsi 93, Suomi 84: Ruotsi—Suomi 74—66, Saksa—Suomi 76—64, Saksa—Ruotsi 71—69.

(Jatk. 10:lle siv.)

Surmankylvöä Lontoossa.

Koettuaan lauantai-iltana ja yönä sodan tuhoisimman ilmapommituksen Lontoo joutui eilenkin Saksan ilmavoimien hellittämättömien hyökkäysten kohteeksi. Valtakunnanmarsalkka Göring johtaa Pohjois-Ranskasta henkilökohtaisesti Saksan ilmavoimien hyökkäystä Englannin pääkaupunkia vastaan.

Huomattavien aineellisten vaurioiden lisäksi lauantainen ilmahyökkäys Lontoota vastaan vaati yli 400 kuollutta ja 1500 haavoittunutta. Suurimmat vauriot kärsi tiheään asuttu Itä-Lontoo. Myös Suomen lähetystön lähetystörakennuksen kohdalle osui kolme pommia vahingoittaen rakennusta tuntuvasti. Palopommi puhkaisi Suomen Merimieskirkon rukoussalin katon, mutta palo saatiin kirkon reippaan suomalaisen vahtimestarin ansiosta tukahdutetuksi alkuunsa.

Tarkemmat tiedot Lontoota kohdanneista pommituksista sivulla 5.

Hyökkäys kuningas Carolin junaa vastaan.

Kiivasta laukaustenvaihtoa legioonalaisjoukon ja sotilassaattueen välillä.

Hurja takaa-ajo. – Juna ennätti sivuuttaa rajan.

Bukarest, Berlinin kautta, 8. 9. (STT) Temesvarista ilmoitetaan, että muutamat sadat legioonalaiset yrittivät hyökätä sen ylimääräisen junan kimppuun, jolla entinen kuningas Carol matkusti ulkomaille. Kun juna klo 17 aikaan oli tulossa asemalla ja hiljensi vauhtiaan, ryhtyivät legioonalaiset, jotka olivat sijoittuneet radan kummallekin puolelle, ampumaan junaa kivääreillä ja pistooleilla. Junassa ollut sotilassaattue vastasi tuleen. Junassa rikkoutui suuri joukko ikkunoita. Matkustajain mahdollisesta haavoittumisesta ei ole tietoa. Muutamat legioonalaiset heittäytyivät junan sivuutettua paikan erääseen veturiin ja ryhtyivät ajamaan ylimääräistä junaa takaa. Toiset vuokrasivat auton ja ajoivat sillä Jimbolian raja-asemalle, joka sijaitsee 40 kilometrin päässä tapahtumapaikalta. Kun auto saapui asemalle, oli entinen kuningas kuitenkin jo sivuuttanut rajan pysähtymättä raja-asemalle ja saapunut Jugoslavian alueelle.

Nizzaan?

(Hels. Sanomain kirjeenvaihtajalta.)

★) Berlin, 8. 9. (UP) Vastuunalaisissa saksalaisissa piireissä kerrotaan, että ent. kuningas Carol luotettavalta taholta saatujen tietojen mukaan, on matkalla Nizzaan. Hänen sanotaan pyytäneen Vichyn hallitukselta lupaa oleskella Nizzassa, missä hän omistaa maatilan.